

РЕШЕНИЕ

№ 676

гр. Благоевград, 13.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ЧЕТВЪРТИ ВЪЗЗИВЕН
ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ**, в публично заседание на седми декември през
две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Николай Грънчаров

Членове: Владимир Ковачев
Георги Янев

при участието на секретаря Герасим Ангушев
като разгледа докладваното от Владимир Ковачев Въззивно гражданско дело
№ 20231200501035 по описа за 2023 година

съобрази следното:

Второинстанционното производство е образувано по жалба на О.П., ***, гр. П., ул. Ц.Б, представлявана от кмета Д.П.Б., подадена срещу решение № 266 от 28.07.2023 г., постановено по гражданско дело № 1682 от 2022 г. на Районен съд Петрич. В жалбата се твърди, че атакуваният с нея съдебен акт е неправилен, незаконосъобразен, неоснователен и произнесен при едностранчиво тълкуване на доказателствената маса по делото и съществени процесуални нарушения по време на водене на гражданското производство. О.П. била собственик на спорните 3 поземлени имота. Районният съд кредитирал избирателно единствено и само показанията на свидетелите на ищцата. Той не взел предвид заявеното от всички свидетели фактическо състояние на процесните имоти, както и обстоятелството, че са налице безспорни доказателства за липса на владението им в твърдения от О. давностен период. Налице били противоречия между показанията на свидетелите на ищцата и представените от О.П. и приети от съда като годно доказателствено средство писмени доказателства, представляващи снимков материал към констативния протокол от 05.05.2023 г. Въпреки безспорно установеното с тези писмени доказателства неподдържано, неизползвано, самозалесено с големи горски дървета и без признаци на владение фактическо положение на процесните имоти, съдът счел точно обратното. От гласните доказателства, заявени от свидетелите на ответника, също се установявала липсата на владение на процесните имоти както назад във времето, така и към настоящия момент. Налице било превратно тълкуване от страна на съда на събраните по делото писмени и гласни доказателства и сериозни противоречия между показанията на свидетелите на ищцата и на ответника, а не, както съдът твърдял, че те по-скоро се допълват. Не били верни твърдяните от съда несъществени разминавания в показанията им и то за

обстоятелства, които само съдът знаел, без да ги поясни, а ги счел за немеродавни за предмета на делото. Първата инстанция неправилно преценила приетите писмени доказателства, както и показанията на свидетелите, поради което направила погрешни заключения за давностното владение на процесните имоти. Разказаното от А.П. и Г.С било в противоречие с представения от общината снимков материал към констативния протокол от 05.05.2023 г., с констатациите направени в него, както и с показанията, дадени от В.Ф и Й.Т.. В процесните имоти не можела да влезе и да бъде паркирана никаква техника или впрегатни животни, тези имоти не се обработвали и не могли да се обработват, владеят и ползват поради това, че те изцяло били обрасли с непроходима горска растителност, в тях били разпръснати хаотично множество големи камъни и в нито един нямало обособен вход за достъп. От събраните по делото доказателства по безспорен начин се установило, че процесните имоти не се обработват, не се владеят и не се ползват от ищцата, в цялата им площ има грамади от естествени камъни, което доказвало, че те и през годините на твърдяното давностно владение не са били почиствани и обработвани като градини, в тях няма насадени селскостопански култури и плодни дръвчета, а са обрасли със саморасла горска растителност. От изложените обстоятелства се установявало по безспорен начин, че за О.П., както и за никое друго лице, не е било известно, че ищцата или нейни близки роднини владеят процесните имоти като свои. Районният съд не взел предвид представените от О.П. писмени доказателства - протокол № 5 от 19.07.1994 г. на Комисията за земята към Министерството на земеделието и заповеди с № 986 от 04.10.1994 г. и 178 от 09.03.1995 г. на кмета на О.П.. От тези писмени доказателства било видно, че общината, като собственик на процесните имоти, извършила всички необходими действия, за да промени тяхното предназначение и да ги включи в регулацията на населеното място. Ищцата в нито един етап на въпросните процедури не предприела действия по обжалването им и не претендирала собственост върху имотите. Поради неправилно възприетата фактическа обстановка от Районен съд Петрич, същият достигнал до неправилни правни изводи. Те противоречали на събраните по делото писмени и гласни доказателства. Районният съд лишил О.П. от справедлив съдебен процес и право на защита на нейните интереси. Моли се за отмяна на обжалваното решение и отхвърляне на предявените искове. Моли се и да бъдат присъдени сторените по делото разноски, включително и юрисконсултско възнаграждение.

Подаден е отговор на жалбата от насрещната страна. В него Р. И. О., ЕГН *****, адрес с. Б. общ. П, изтъква, че атакуваното решение е законосъобразно, правилно и обосновано. Правилно първоинстанционният съд ценил събраните по делото доказателства и въз основа на тях достигнал до верен извод, че О. е собственик, на основание давностно владение, на процесните недвижими имоти, и уважил предявените от нея искове. Оправданията във въззивната жалба били изцяло несъстоятелни и необосновани. Първоинстанционният съд обсъдил всички събрани по делото доказателства, включително и гласните такива, както от страна на ищеца, така и от страна на ответника, като съпоставил същите не само помежду им, но и спрямо събраните по делото писмени доказателства. Твърденията на жалбоподателя, че съдът кредитирал избирателно гласните доказателства, били неверни и не кореспондирали по никакъв начин със съдържанието на обжалваното решение. По делото не било спорно, че процесните имоти не представляват земеделска земя и не се използват за земеделска дейност. Представеният от ответника констативен протокол от 05.05.2023 г. и снимков материал към него установявали единствено, че към момента на извършване на посещенията на място от служители на общината - период от един ден, имотите не се

ползват за земеделска дейност, което не е спорно по делото. Същите обаче не установявали липса на владение и ползване на имотите от страна на ищцата, доколкото и трите имота били урбанизирана територия, а не земеделска земя. Ето защо начинът им на ползване не бил непременно да се обработват като земеделска земя. Като се имало предвид предназначението им, владението можело да се осъществява дори само като върху имотите се складират/съхраняват вещи или дърва, както бил настоящият случай, или по друг начин, отговарящ на предназначението им. Както показанията на свидетелите на ответника, така и представените от него доказателства - констативен протокол и снимков материал от 05.05.2023 г., установявали фактическото състояние на имотите в един конкретен момент - деня на извършеното посещение, поради което от същите не можел да се обоснове извод за липса на владение от страна на ищцата за целия исков период, както неоснователно се твърдяло във въззивната жалба. Районният съд правилно приел за доказано, че ищцата е установила фактическа власт с намерение за своене върху имотите още през 1958-1959 г. и е станала техен собственик, въз основа на давностно владение, след изтичане на 10-годишния срок по чл. 79, ал. 1 от ЗС. Ето защо и последващото ѝ поведение, отнасящо се до ползването на имотите и тяхното фактическо състояние, не можело да доведе до промяна във вече придобитата собственост, тъй като законът не му придавал подобно юридическо значение. В този смисъл ирелевантно било фактическото състояние на имотите към момента на извършеното посещение на място от страна на служители на общината. По отношение на обстоятелствата, за които свидетелите на ответника събрали лични впечатления, не било налице противоречие спрямо показанията на свидетелите на ищцата. Нямаło противоречия и между показанията на двамата свидетели на ищцовата страна. Същите носели в достатъчна степен нужната доказателствена информация, от която се установявало осъществяването на наведения от ищцата придобивен способ. Показанията на въпросните двама свидетели напълно кореспондирали помежду си. Те били логични, пълни, изчерпателни, добросъвестни, достоверни, чистосърдечни и не се опровергавали от останалите доказателства по делото, поради което и правилно били кредитирани от първоинстанционния съд. Констативният протокол бил съставен от представители на ответната страна именно във връзка и за целите на настоящото производство, с оглед на което не се ползвал с материална доказателствена сила. Авторите на документа били служители на ответника по делото и несъмнено били заинтересовани да удостоверят обстоятелствата, които да съответстват и да са в полза на защитната теза на общината. Снимките били само на конкретни части от имотите, в които било видно наличието на тревиста и дървесна растителност, но от същите не можела да се придобие представа какво е цялостното състояние на трите имота, като се има предвид, че всеки от тях е с площ от около 1000 кв. м. Показанията на свидетелите на ответника по никакъв начин не опровергавали или дискредитирали заявеното от ищцовите свидетели относно ползването на процесните недвижими имоти назад във времето. Ф и Т. били в служебна връзка с О.П. и се явявали заинтересовани да свидетелстват в подкрепа на защитната теза на ответника. Твърденията им, че ищцата не ползва процесните имоти, били общи, непоследователни, лишени от конкретика и не касали целия процесен период. По делото нямаło нито едно доказателство, ангажирано от ответната страна, което да установява, че имотите не са ползвани в релевантния времеви период. Считано от 1958-1959 г. до настоящия момент, само ищцата заедно с мъжа си упражнявала фактическа власт върху тези имоти, смятайки ги за свои. По делото не било спорно, че имотите не се ползват като градини в последните 30 години, поради което дали има плодни дръвчета и селскостопански култури в тях, също било без правно значение за процесния случай. Предвид начина на трайно

ползване и предназначението на имотите, по делото се установило, че за този период ищцата е осъществявала владение върху тях и е ползвала същите за съхраняване на вещи, техника, дърва и др., а не за отглеждане на земеделски култури. Включването на имотите в регулация било административна процедура, която нямала никакво отношение към осъществяването от О. давностно владение. Тя не се отразявала по негативен начин на собствеността и не налагала предприемането на действия по отношение на нейната защита. Общината, върху която била доказателствената тежест, не установила наличието на твърдяните пречки за придобиване на собствеността на спорните имоти на основание давностно владение. Моли се за потвърждаване на обжалваното решение и присъждане на разносните във въззивното производство.

Жалбата и отговорът са редовни и допустими.

Окръжният съд отхвърли искането на общината за събиране на доказателства чрез агрономическа експертиза и оглед на процесните недвижими имоти, като съображенията за това се съдържат в определението по чл. 267 от ГПК.

Обжалваното решение е валидно и допустимо. То се явява и правилно. На основание чл. 272 от ГПК, въззивният съд препраща към мотивите на районния съд.

Видно е от съдържанието на обжалвания съдебен акт, че първоинстанционният съд е обсъдил всички събрани по делото доказателства, включително и гласните такива, ангажирани както от страна на ищцата, така и от страна на ответника, като е съпоставил същите не само помежду им, но и спрямо приобщените писмени доказателства.

Ищцата се е позовала на придобивно давностно владение, започнало още през 1959 г.

Според утвърдената правна доктрина - „Придобиване по давност на недвижими имоти“ от Ц.П. Нов български университет, София, 2015 г., стр. 68-77 - придобиването по давност е един от предвидените в чл. 77 от ЗС способи за придобиване на правото на собственост /*titulus acquirendi*/. То е институт на вещното право. Фактическият състав на придобивната давност включва упражняването на владение - анимус и корпус. Той се осъществява с извършването на активни, външно обективирани действия, от които може да се направи изводът, че едно лице упражнява фактическата власт върху конкретен имот като свой собствен. Придобиването по давност е оригинален придобивен способ. Владелецът придобива правото на собственост не от друг правен субект и независимо дали вещното право е принадлежало на трето лице. Придобиването по давност следва да се определи като правомерно юридическо действие. Фактическият му състав включва владение, изтичане на определен срок и позоваване пред съд или нотариус. В този смисъл същият може да бъде определен като смесен /хетерогенен/. Обект на придобиване са само вещни права. Функцията на придобивната давност, най-кратко казано, е да приведе правното положение в съответствие с фактическото, като придаде правно значение на фактическите отношения заради общественото, публичното благо /*bono publico*/. От гледна точка на собственика следва да се съобрази липсата на интерес от негова страна към вещта, която, в крайна сметка, съчетана с владението на трето лице, има за правен резултат намаляването на имуществото му. Що се отнася до владелеца, функцията е възнаградителна, защото законът му признава и зачита интереса към вещта, положените грижи и направените разходи. Чрез придобиването по давност се избягва и т. нар. „*probatio diabolica*“, което би направило невъзможно доказването на правото на собственост.

Съгласно Тълкувателно решение № 4 от 17.12.2012 г. на ВКС по тълк. д. № 4/2012 г.,

ОСГК, докладвано от съдията Камелия Маринова, придобивната давност е способ за придобиване на право на собственост и други вещни права върху чужда вещ чрез фактическо упражняване на тези права в продължение на определен от закона срок от време. Нормативната й уредба е в глава VIII от ЗС, наименувана „Придобиване и изгубване на вещни права“ и обхващаща разпоредбите на чл. 79-86 от ЗС. Нормата на чл. 79 от ЗС регламентира фактическия състав на придобивната давност при недобросъвестно и добросъвестно владение, включващ като елементи изтичането на определен в закона период от време и владение по смисъла на чл. 68, ал. 1 от ЗС - в хипотезата на чл. 79, ал. 1 от ЗС, и добросъвестност и юридическо основание - в хипотезата на чл. 79, ал. 2 от ЗС. Правната последица - придобиване на вещното право - е нормативно свързана само с тези юридически факти. Недопустимо е по тълкувателен път в нормативно определения фактически състав да се включват и други елементи. Следователно изискващото се от чл. 120 от ЗЗДог вр. чл. 84 от ЗС волеизявление - позоваване, не е елемент от фактическия състав на придобивното основание по чл. 79 от ЗС. Това обаче не означава, че правната последица - придобиване на правото на собственост или на друго вещно право - настъпва автоматично с изтичане на установения в закона срок. Да се приеме, че придобивната давност има действие *ex lege*, означава, че с оглед разглежданата от общата теория на правото класификация на юридическите факти, като юридически факт придобивната давност да е юридическо събитие, в чийто фактически състав по определение нормативно да се включват събития от физическия свят или психични състояния без участие на активни съзнателни преживявания на човека.

Фактическият състав на владението, съгласно чл. 68, ал. 1 от ЗС, включва както обективният елемент на упражнявана фактическа власт, така и субективният елемент вещта да се държи като своя. След като владението е съзнателен акт, то следва, че придобивната давност е сложен юридически факт от категорията на правомерните юридически действия, които по определение обхващат като свой елемент както наличието на представи и желания, насочени към установяването, придобиването, прехвърлянето, изменението и погасяването на права и задължения /представляващи субективният елемент от предметното им съдържание/, така и тяхното обективизиране чрез волево изявление, насочено към сетивното му възприемане от други, с цел да се разкрият тези преживявания и представи /представляващо обективният елемент от предметното им съдържание/.

Съгласно чл. 77 от ЗС, вещните права се придобиват чрез правна сделка, по давност или по друг начин, определен в закона. Принцип в гражданското ни законодателство е, че вещните права се придобиват въз основа на обективизирано волеизявление за това. Целта на този принцип е както зачитане на волята на правните субекти, така и защита на обществения интерес чрез създаване на яснота по отношение на субектите и обектите на вещните права, с оглед правната сигурност.

Обективният елемент на владението - упражняването на фактическа власт - съвпада с този при държането. Субективният елемент определя упражняването на фактическа власт върху имот като владение. Чл. 69 от ЗС предполага наличието на намерение да се свои вещта. За да се трансформира фактическото състояние на упражнявана фактическа власт чрез действия, съответстващи на определено вещно право, в самото вещно право, е необходимо потвърждаване на наличието на намерение за своене чрез позоваване на последиците от придобивната давност. Разпоредбата на чл. 120 от ЗЗДог вр. чл. 84 от ЗС урежда волево изявление на субективния елемент на владението чрез процесуални средства - предявяване на иск или възражение при наличие на спор за

собственост, или чрез снабдяване с констативен нотариален акт по обстоятелствена проверка, с цел легитимиране на придобитото вещно право с оглед участие в гражданския оборот, изпълнение на административни процедури по попълване на кадастрална карта и т.н. До момента, в който предполагаемото от закона намерение за своеене не бъде потвърдено чрез волево изявление, не може да се придобие и правото на собственост. При наличие на позоваване правните последици - придобиване на вещното право - се зачитат от момента на изтичане на законово определения срок съобразно елементите на фактическия състав на придобивното основание по чл. 79, ал. 1 или ал. 2 от ЗС.

Нормата на чл. 79, ал. 1 от ЗС изисква упражняване на фактическа власт с намерение за своеене в продължение на 10 години. Упражняваното владение трябва да е било спокойно - да не е установено с насилие, явно - фактическата власт да е упражнявана така, че всеки заинтересован да е имал възможност да научи за това, постоянно - упражняването му да няма случаен характер, а да е израз на воля трайно да се държи вещта по начин, пречатващ евентуалното владение на други лица, непрекъснато - да не е било прекъсвано изобщо, в частност - за период по-дълъг от 6 месеца /чл. 81 от ЗС/, като се съобразява и презумпцията на чл. 83 от ЗС, и несъмнено - да няма съмнение, че лицето е държало вещта, както и че я е държало за себе си /Решение № 144 от 02.12.2014 г. на ВКС по гр. д. № 1650/2014 г., II г. о., ГК, докладчик съдията Гергана Никова/.

В конкретния казус са разпитани четирима свидетели - по двама на всяка страна.

Съдът прави фактически и правни изводи по предмета на спора, като обсъжда поотделно и в съвкупност, по вътрешно убеждение, всички събрани доказателства, които са относими към казуса и допустими за установяване на съответния факт или обстоятелство според разпореденото в закона. Казаното се отнася и до гласните доказателства, които, щом са относими и допустими, се преценяват от съда по вътрешно убеждение, при съобразяване с евентуалната заинтересованост или предубеденост на свидетеля според правилата на чл. 172 от ГПК и съвкупно с целия доказателствен материал по делото. Вземат се предвид и всички обстоятелства, свързани с възприемането на установяваните факти: обстановката /ден, нощ, виелица, дъжд и пр./, психическото състояние на свидетеля, възрастта му към онзи момент, физиологични особености - зрение, слух, възраст, заболявания; паметово-интелектуални способности, както и обстоятелствата при възпроизвеждането - възможност за възпроизвеждане /притеснение от съда, образование, заболявания, възраст, отдалеченост във времето/ и волята на свидетеля да каже истината. При противоречие в показанията на свидетелите съдът трябва да прецени посочените обстоятелства при възприемането и възпроизвеждането по отношение на всеки поотделно, а още и дали те са възприемали осъществяването на релевантните факти едновременно или по различно време, дали впечатленията им са спорадични или системни, доколко показанията са подкрепени или отречени от останалите събрани по делото доказателства. При оценката на разказаното от тях следва да се изхожда от: а/ степента му на съответствие с безспорните доказателства по делото, б/ степента на обоснованост, в/ степента на разностранност и г/ степента на автентичност /„Разпит на свидетели в гражданското производство“ от Цеко Цеков, „Сиела“, София, 1997 г., стр. 48/.

В случая първата инстанция правилно е кредитирала показанията, дадени от свидетелите Георги Сотиров и Атанас Пейков, доведени от ищцовата страна. Съобщената от тях информация следва да се приеме за характеризираща се с висока

степен на достоверност, с оглед на възрастта им, житейския им опит, факта, че живеят в селото, където се намират спорните имоти, както и обстоятелството, че нямат родство, дела и отношения със страните по делото. Разказаното от тези свидетели е и вътрешно хармонично, последователно и изчерпателно /водещи критерии за оценка на свидетелските показания според „Разпит на свидетели в гражданското производство“ от Цеко Цеков, „Сиела“, София, 1997 г., стр. 55/. И двамата свидетели подробно описват трите имота и състоянието им към релевантния времеви период. Показанията им не оставят съмнение, че те са били очевидци на това, което обрисуват, и имат необходимите пълни, преки и непосредствени впечатления за осъществяваната от ищцата и семейството ѝ фактическа власт с намерение за своеене. Съобщенията от Сотиров и Пейков данни намират частична подкрепа и в разказаното от двамата свидетели, доведени от ответната страна - В.Ф и Й.Т. - досежно наличието на колиби, коне и дърва в имотите, което *de facto* е в полза на тезата, поддържана от ищцата в процеса. Останалата информация, дадена от Ф и Т., не следва да бъде приемана за „чиста монета“, предвид служебната им обвързаност с О.П.. Последното обстоятелство, преценено в светлината на разпоредбата на чл. 172 от ГПК, поставя под сериозно съмнение истинността на техните показания и на същите не следва да бъде дадена вяра /в подобна насока са и Решение № 105 от 02.07.2014 г. на ВКС по т. д. № 2617/2013 г., II т. о., докладвано от съдията Бонка Йонкова, Решение № 313 от 05.03.2013 г. на ВКС по гр. д. № 351/2012 г., II г. о., докладвано от съдията Здравка Първанова, Решение № 308 от 11.07.2011 г. на ВКС по гр. д. № 1732/2010 г., IV г. о., докладвано от съдията Владимир Йорданов, и Решение № 174 от 29.04.2011 г. на ВКС по гр. д. № 640/2010 г., IV г. о., докладвано от съдията Владимир Йорданов/. Основания за некредитиране на по-голямата част от сведенията, изхождащи от въпросните свидетели, които, макар и недиректно, но здраво са свързани с ответната община, се извеждат и от това, че Ф и Т. имат само силно спорадични и твърде епизодични впечатления за фактическата власт върху процесните имоти - Танчев действително живее в селото, но максимално далеч от въпросните терени, на срещуположния му край, и рядко е „минавал“ оттам, а пък Филчев е започнал по-често да ходи на мястото едва след образуването на съдебното дело, като преди това е виждал имотите „на скица“.

Констативният протокол от 05.05.2023 г. и снимковият материал към него установяват единствено, че към момента на извършване на посещенията на място от служители на О.П., имотите не са се ползвали за земеделска дейност, което обстоятелство не е спорно по делото. Същите обаче не установяват липса на владение и ползване на имотите от страна на ищцата, доколкото и трите имота са урбанизирана територия, а не земеделска земя и начинът им на ползване не е непременно да се обработват като такава. Като се има предвид предназначението им, то владението може да се осъществява дори и само като върху имотите се складира/съхраняват вещи или дърва, какъвто е настоящият случай. От протокола и снимките не може да се обоснове извод за липса на владение от страна на ищцата за целия исков период. Както правилно е приел първоинстанционният съд, по делото е доказано, че ищцата е установила фактическа власт с намерение за своеене върху имотите още през 1959 г. и е станала техен собственик, въз основа на давностно владение, след изтичане на 10-годишния срок по чл. 79, ал. 1 от ЗС. Ето защо и последващото ѝ поведение, отнасящо се до ползването на имотите и тяхното фактическо състояние, не може да доведе до промяна във вече придобитата собственост, тъй като законът не му придава подобно юридическо значение. В този смисъл наистина е ирелевантно фактическото състояние на имотите към момента на извършеното посещение на място от страна на служители

на общината. Не следва да се забравя и фактът, че протоколът и снимките са направени от служители на страна в съдебния процес и могат да имат доказателствена сила само срещу нея.

С достоверните показания на свидетелите Сотиров и Пейков е доказано, че както процесните имоти, така и други, намиращи се в землището на с. Беласица, са принадлежали на рода Балджиеви. Навремето те са представлявали един общ имот, който е оставен на ищцата от нейния баща Илия Балджиев. Повече от 50 години Р. О. е владяла и ползвала терените, първоначално - като земеделски земи, а след урегулирането им през 1994 г. - като дворни места. Установено е, че имотите са ползвани като един общ имот, в който бащата на ищцата, а след това тя, заедно със своя съпруг, са отглеждали земеделска продукция, животни, пчели и овошки. След урегулирането на терените, същите са продължили да се ползват като един общ имот, в който ищцата е отглеждала овошки, има постройка /колиба/, в която тя складира дърва, както и селскостопанска техника. Имотите са естествено оградени с дървесна и храстовидна растителност и камъни по границите им. Ищцата не е изоставяла имотите, нито ѝ е отнемано владението върху тях. Същите не са включвани в блок на ТКЗС. Всички в селото знаят, че тези имоти са на Р.. Трети лица не са предявявали претенции по отношение на тях.

Включването на имотите в регулацията е административна процедура, която няма никакво отношение към осъществяването от ищцата давностно владение. Промените в регулационния статус на имотите, извършени по инициатива на общината, нито са отнели фактическата власт върху тях, която О. е установила, нито по някакъв начин са се отразили на субективното ѝ отношение към тези имоти. Тя не е била страна в тази административна процедура, за да предприеме действия по обжалването ѝ и да заяви собственически претенции по отношение на имотите. Следва да се има предвид и обстоятелството, че включването на земи в регулацията на селото не се отразява по негативен начин на собствеността и не налага предприемането на действия по отношение на нейната защита.

Общината не е доказала наличието на пречки за придобиване на собствеността върху процесните недвижими имоти на основание давностно владение.

Решението на поземлената комисия е незаконосъобразно и не легитимира ответника като собственик. Реституционната процедура се явява опорочена. С първоначалното решение от 1993 г., собствеността е призната и определена за възстановяване с план за земеразделяне, а впоследствие, с решението от 1994 г., правото на собственост е възстановено в съществуващи или възстановими стари реални граници. Обстоятелството, че имотите са признати за възстановяване с план за земеразделяне, изключва възможността същите да бъдат реституирани в стари реални граници.

Не е доказано наличието на предпоставки за възстановяване на правото на собственост върху недвижимите имоти в полза на общината. В чл. 25, ал. 2 от ЗСПЗЗ е предвидена хипотеза, съгласно която се възстановява правото на собственост на общините върху земеделските земи, отнети им безвъзмездно и предоставени на ДЗС, ТКЗС и АПК, както и на ДГС. В настоящия случай не се касае за земи, включени в ДГФ. По делото нито се сочи друго основание, предвидено в ЗСПЗЗ и ППЗСПЗЗ, за възстановяване на правото на собственост в полза на общината, нито се представят доказателства в тази насока.

Също така следва да се има предвид, че по делото не са ангажирани и никакви доказателства, от които да се установява, че възстановените в полза на О.П. през 1994

г. недвижими имоти са идентични с процесните терени, притежавани от ищцата.

Не са събрани и доказателства тези имоти изобщо да са били включвани в АПК, ТКЗС или ДЗС, за да се приеме, че са подлежали на реституция. Напротив - свидетелите Сотиров и Пейков са категорични, че спорните площи не са внасяни или включвани в ТКЗС в с. Беласица, а другите двама свидетели пък не твърдят да е станало обратното.

Не са представени никакви доказателства, от които да е видно, че към момента на влизане в сила на § 42 от ПЗР на ЗОБС, имотите са били частна държавна собственост. Няма данни да е водена отчуждителна процедура, да са били съставяни АЧДС, нито други доказателства, установяващи право на собственост на държавата върху тях. Само по себе си това обстоятелство - че имотите не са били държавна собственост, напълно изключва възможността ответникът да ги е придобил на основание § 42 от ПЗР на ЗОБС.

Възражението на общината за наличие на мораториум относно придобиване на собствеността върху държавни и/или общински имоти, е неоснователно поради това, че този мораториум е обусловен от наличието на право на собственост на държавата или на общината, а в настоящото производство не е установено и доказано процесните имоти да са били държавна или общинска собственост, поради което и посочената забрана не намира приложение по отношение на тях.

Въпреки че ответникът се легитимира като собственик въз основа на актове за общинска собственост, последните се характеризират с констативно, а не с конститутивно действие /Решение № 60097 от 06.01.2022 г. на ВКС по гр. д. № 1497/2021 г., I г. о., ГК, докладчик съдията Ваня Атанасова, Решение № 60114 от 22.12.2021 г. на ВКС по гр. д. № 197/2021 г., II г. о., ГК, докладчик председателят Емануела Балевска, Решение № 30 от 16.09.2021 г. на ВКС по гр. д. № 2428/2020 г., II г. о., ГК, докладчик съдията Гергана Никова, и мн. др./, поради което сами по себе си не създават права в полза на общината.

Положителният установителен иск за собственост е основателен и правилно е уважен от първата инстанция. Оплакванията във въззивната жалба останаха недоказани. Те не намират опора в закона, доктрината и практиката. Атакуваното решение подлежи на потвърждаване.

На въззиваемата се следват разноските за адвокат в настоящото производство. Същите са направени, поискани и доказани.

Водена от изложените съображения, втората съдебна инстанция

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 266 от 28.07.2023 г., постановено по гражданско дело № 1682 от 2022 г. на Районен съд Петрич.

ОСЪЖДА О.П., ***, гр. П., ул. Ц.Б., представлявана от кмета Д.П.Б., да заплати на Р. И. О., ЕГН *****, адрес с. Б. общ. П, сумата от 2000 /две хиляди/ лева, представляваща разноски в производството пред въззивната инстанция за адвокатско възнаграждение.

На страните да се връчат копия на настоящия съдебен акт, който може да бъде обжалван от О.П. в едномесечен срок, считано от връчването, по реда и при условията на чл. 280, ал. 1 и 2, чл. 281, чл. 283 и чл. 284 от ГПК, пред Върховния касационен съд

на Република България, с касационна жалба, подадена чрез Окръжен съд Благоевград.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____